

คู่มือปฏิบัติงาน
สำหรับสมาชิกผู้ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
ไก่เบตงยะลา

1. คำนิยาม

ไก่เบตงยะลา (Betong Yala Chicken และ/หรือ Kai Betong Yala) หมายถึง ไก่พื้นเมืองพันธุ์เบตง เป็นไก่สด ที่มีลักษณะหนังสีขาวอมเหลืองค่อนข้างหนา แน่นนุ่ม ไม่เละ และมีมันใต้หนังเป็นมันเหลวไม่แข็ง โดยผ่านกระบวนการแปรรูปแล้ว ซึ่งเลี้ยงและผลิตในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา

2. ขอบเขตพื้นที่การผลิตไก่เบตงยะลา

ขอบเขตพื้นที่การเลี้ยงและผลิต "ไก่เบตงยะลา" ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยะลา (รูปแผนที่)

ภาพแผนที่ประเทศไทย

ภาพแผนที่จังหวัดยะลา

3. ลักษณะของไก่เบตงยะลา

ไก่สด คือ ไก่เบตงยะลา ที่ผ่านกระบวนการแปรรูปแล้ว และเก็บรักษาในรูปแบบแช่เย็นที่อุณหภูมิอยู่ที่ 2 ถึง 4 องศาเซลเซียส หรือในรูปแบบแช่แข็ง ที่อุณหภูมิอยู่ที่ -18 ถึง -20 องศาเซลเซียส

ลักษณะทางกายภาพ

- ผิวหนัง มีสีขาวอมเหลืองค่อนข้างหนา
- เนื้อ แน่นนุ่ม ไม่เละ มันใต้หนังเป็นมันเหลวไม่แข็ง
- ขนาด เพศผู้ อายุ 5 - 7 เดือน มีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 1.50 – 2.20 กิโลกรัม/ตัว
เพศเมีย อายุ 5 - 7 เดือน มีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 1.20 – 1.50 กิโลกรัม/ตัว

4. วัตถุดิบ

ไก่เบตงยะลา เป็นไก่พื้นเมืองพันธุ์เบตง มีลักษณะหงอนเป็นหงอนจักร สีแดง ปีกและขนปีกสั้น ขนไม่แข็ง ผิวหนังมีสีขาวถึงเหลือง โดยนำพันธุ์ไก่เบตงมาจากศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ หรือฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีกรมปศุสัตว์ (ไก่เบตง) ที่ผ่านการตรวจสอบและขึ้นทะเบียนรับรองจากหน่วยงานกรมปศุสัตว์ และเลี้ยงในฟาร์มหรือเลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์ในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

5. กระบวนการผลิต

5.1 การเลี้ยงไก่เบตง

การเลี้ยงไก่เบตง 2 แบบ คือ 1) การนำลูกไก่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ หรือฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีกรมปศุสัตว์ (ไก่เบตง) มาเลี้ยงเพื่อขุนขาย หรือเลี้ยงเพื่อการขยายพันธุ์ และ 2) การนำลูกไก่หรือพ่อแม่พันธุ์จากศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ หรือฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีกรมปศุสัตว์ (ไก่เบตง) มาเลี้ยงเพื่อการขยายพันธุ์

1) การนำลูกไก่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ หรือฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีกรมปศุสัตว์ (ไก่เบตง) มาเลี้ยงเพื่อขุนขาย หรือเลี้ยงเพื่อการขยายพันธุ์

1.1) นำลูกไก่อายุตั้งแต่แรกเกิด ถึง 1 เดือน (เรียกการเลี้ยงในช่วงระยะนี้ว่า ระยะกก) เริ่มการเลี้ยงระยะกก ด้วยหลอดไฟฟ้าหรือเครื่องกกหรือระบบอื่นๆ เพื่อให้ความอบอุ่นด้วยอุณหภูมิที่เหมาะสมลูกไก่จะมีอายุอย่างน้อย 21 วัน โดยเลี้ยงในคอกกก จัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมตามอายุ และมีน้ำให้ไก่กินตลอดเวลา

1.2) เมื่อลูกไก่อายุมากกว่า 1 เดือน ไปจนถึง 3 เดือน (เรียกการเลี้ยงในช่วงระยะนี้ว่า ระยะรุ่น) การเลี้ยงไก่ระยะรุ่น เป็นการเลี้ยงแบบกักบริเวณให้อยู่ในบริเวณที่เลี้ยง ที่ล้อมรอบด้วยอวนหรือตาข่าย เพื่อปล่อยให้ไก่หากินเอง ตามธรรมชาติ ให้อาหารผสมหรือให้อาหารสำเร็จรูป เหมาะสมตามอายุ โดยให้อาหารอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม และมีน้ำให้ไก่กินตลอดเวลา

1.3) เมื่อไก่อายุ 3 - 4 เดือน (เรียกการเลี้ยงในช่วงระยะนี้ว่า ระยะขุน) การเลี้ยงไก่ระยะขุน โดยเริ่มคัดไก่เบตงที่อายุ 3 - 4 เดือน มีลักษณะรูปร่างที่ดี แข็งแรง เลี้ยงโดยให้อาหารผสมหรือให้อาหารสำเร็จรูป โดยให้อาหารอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม และมีน้ำให้ไก่กินตลอดเวลา เลี้ยงจนได้อายุ 5 - 7 เดือน เพศผู้จะมีน้ำหนัก 2.2 - 2.7 กิโลกรัม เพศเมียจะมีน้ำหนัก 1.9 - 2.2 กิโลกรัม จึงสามารถนำเข้าสู่กระบวนการแปรรูป

1.4) กรณีเลี้ยงเพื่อการขยายพันธุ์ หรือเรียกการเลี้ยงในช่วงนี้ว่า “ไก่พ่อแม่พันธุ์” การเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์ เริ่มคัดไก่เบตงเพศเมียที่มีอายุ 7 เดือนขึ้นไป และไก่เบตงเพศผู้ที่มีอายุ 8 เดือนขึ้นไป มีลักษณะรูปร่างที่ดี แข็งแรง ตรงตามสายพันธุ์ เลี้ยงโดยให้อาหารผสมหรือให้อาหารสำเร็จรูป โดยให้อาหารอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม และมีน้ำให้ไก่กินตลอดเวลา การผสมพันธุ์ด้วยวิธีธรรมชาติหรือใช้การผสมเทียม เพื่อผลิตลูกไก่จำหน่าย ขยายพันธุ์ภายในฟาร์ม (ตามกระบวนการผลิต) และเลี้ยงไก่ระยะขุนสู่กระบวนการแปรรูป

1.5) ฟาร์มที่เลี้ยงต้องเป็นฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน ฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม Good Farming Management (GFM) จากกรมปศุสัตว์เป็นอย่างน้อย

1.6) มีการบันทึกข้อมูลการผลิต การเลี้ยงไก่เบตง การแปรรูป และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

2) การนำไก่พ่อแม่พันธุ์จากศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ หรือฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี กรมปศุสัตว์ (ไก่เบตง) มาเลี้ยงเพื่อการขยายพันธุ์

2.1) นำไก่พ่อแม่พันธุ์ จากศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ หรือฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี กรมปศุสัตว์ (ไก่เบตง) มาเลี้ยงโดยให้อาหารผสมหรือให้อาหารสำเร็จรูป โดยให้อาหารอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม และมีน้ำให้ไก่กินตลอดเวลา นำไก่เพศผู้และเพศเมียผสมพันธุ์กัน ด้วยวิธีธรรมชาติหรือใช้การผสมเทียมเพื่อผลิตลูกไก่ ขยายพันธุ์ และขุนขาย

2.2) เมื่อแม่ไก่เบตงออกไข่ นำไข่ที่ได้ ไข่ฟักในตู้ฟักที่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี ใช้เวลาฟัก จำนวน 21 วัน

2.3) นำลูกไก่ตั้งแต่แรกเกิด ถึง 1 เดือน (เรียกการเลี้ยงในช่วงระยะนี้ว่า ระยะกก) เริ่มการเลี้ยงระยะกก ด้วยหลอดไฟฟ้าหรือเครื่องกกหรือระบบอื่นๆ เพื่อให้ความอบอุ่นด้วยอุณหภูมิที่เหมาะสมลูกไก่จะมีอายุอย่างน้อย 21 วัน โดยเลี้ยงในคอกกก จัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมตามอายุ และมีน้ำให้ไก่กินตลอดเวลา

2.4) ไก่อายุมากกว่า 1 เดือน ไปจนถึง 3 เดือน (เรียกการเลี้ยงในช่วงระยะนี้ว่า ระยะรุ่น) การเลี้ยงไก่ระยะรุ่น เป็นการเลี้ยงแบบกักบริเวณให้อยู่ในบริเวณที่เลี้ยง ที่ล้อมรอบด้วยอวนหรือตาข่าย เพื่อปล่อยให้ไก่หากินเอง ตามธรรมชาติ ให้อาหารผสมหรือให้อาหารสำเร็จรูป เหมาะสมตามอายุ โดยให้อาหารอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม และมีน้ำให้ไก่กินตลอดเวลา

2.5) ไก่อายุ 3 - 4 เดือน (เรียกการเลี้ยงในช่วงระยะนี้ว่า ระยะขุน) การเลี้ยงไก่ระยะขุน โดยเริ่มคัดไก่เบตงที่อายุ 3 - 4 เดือน มีลักษณะรูปร่างที่ดี แข็งแรง เลี้ยงโดยให้อาหารผสมหรือให้อาหารสำเร็จรูป โดยให้อาหารอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม และมีน้ำให้ไก่กินตลอดเวลา เลี้ยงจนได้อายุ 5 - 7 เดือน เพศผู้จะมีน้ำหนัก 2.2 - 2.7 กิโลกรัม เพศเมียจะมีน้ำหนัก 1.9 - 2.2 กิโลกรัม จึงสามารถนำเข้าสู่กระบวนการแปรรูป

2.6) ฟาร์มที่เลี้ยงต้องเป็นฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน ฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม Good Farming Management (GFM) จากกรมปศุสัตว์เป็นอย่างน้อย

2.7) มีการบันทึกข้อมูลการผลิต การเลี้ยงไก่เบตง การแปรรูป และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

5.2 กระบวนการแปรรูป

ไก่เบตง มีอายุในช่วง 5 - 7 เดือน เพศผู้ น้ำหนัก 2.2 - 2.7 กิโลกรัม เพศเมีย น้ำหนัก 1.9 - 2.2 กิโลกรัม จะถูกแปรรูปโดยโรงฆ่ามาตรฐาน หรือโรงฆ่าชุมชน โดยผ่านการเชือด นำเลือดออก ถอนขน นำเครื่องในออก และล้างทำความสะอาด

หลังผ่านกระบวนการแปรรูปแล้ว ให้นำไก่สดบรรจุในถุงสุญญากาศ ถุงละ 1 ตัว และเก็บรักษาในรูปแบบแช่เย็น อุณหภูมิอยู่ที่ 2 ถึง 4 องศาเซลเซียส หรือในรูปแบบแช่แข็ง อุณหภูมิอยู่ที่ -18 ถึง -20 องศาเซลเซียส ซึ่งไก่เบตงยะลาจะมีน้ำหนักหลังแปรรูปแล้ว ดังนี้

- เพศผู้ มีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 1.50 – 2.20 กิโลกรัม
- เพศเมีย มีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 1.20 – 1.50 กิโลกรัม

5.3 การจำหน่าย

การจำหน่ายแบบไก่สด เป็นไก่สดบรรจุในถุงสุญญากาศ ถุงละ 1 ตัว และเก็บรักษาในรูปแบบแช่เย็น อุณหภูมิอยู่ที่ 2 ถึง 4 องศาเซลเซียส หรือในรูปแบบแช่แข็ง อุณหภูมิอยู่ที่ -18 ถึง -20 องศาเซลเซียส โดยไก่เบตงเพศผู้ มีน้ำหนักอยู่ในช่วง 1.50 – 2.20 กิโลกรัม และไก่เบตงเพศเมีย มีน้ำหนักอยู่ในช่วง 1.20 – 1.50 กิโลกรัม

5.4 การบรรจุหีบห่อ

ฉลากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ต้องมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปเครื่องหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

2. รายละเอียดบนฉลากหรือหีบห่อ ให้ประกอบด้วยคำว่า "ไก่เบตงยะลา" หรือ "Betong Yala Chicken" หรือ "Kai Betong Yala"

3. ให้ระบุวันผลิต ชื่อฟาร์ม หรือชื่อเกษตรกร ที่อยู่ติดต่อได้หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

6. ผู้มีสิทธิ์ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ไก่เบตงยะลา

เป็นสมาชิกผู้ผลิตได้แก่ เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร เกษตรกรเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีกรมปศุสัตว์ ผู้ผลิตไก่เบตงยะลา ในพื้นที่จังหวัดยะลา

7. ขั้นตอนการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ไก่เบตงยะลา

1. ผู้มีสิทธิ์ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ไก่เบตงยะลา สามารถยื่นคำขอได้ที่ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดยะลา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยะลา และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ในวันและเวลาราชการ
2. ระยะเวลาการยื่นขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ไก่เบตงยะลา ยื่นได้ตลอดทั้งปี

- ตรวจสอบโดยคณะกรรมการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI ไทย จังหวัดยะลา สินค้าไก่เบตงยะลา ได้รับแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ตลอดทั้งปี

- คณะกรรมการอำนวยการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI ไทย จังหวัดยะลา พิจารณานุมัติรับรองและแจ้งกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อพิจารณาขออนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทยตลอดทั้งปี

3. เอกสารหลักฐานผู้ขอขึ้นทะเบียน

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคล/สำเนาทะเบียนพาณิชย์ (ถ้ามี)
- สำเนาเอกสารที่ได้รับรางวัลหรือสำเนาหนังสือรับรองมาตรฐานต่างๆ (ถ้ามี)
- รายชื่อสมาชิก (ตามใบต่อสมาชิก) และสำเนาบัตรประชาชนของสมาชิก (เฉพาะกรณีขอใช้ตราแบบกลุ่ม)
- กรณีที่ผู้ผลิตมีการรวมตัวจัดตั้งเป็นสหกรณ์/กลุ่มอาชีพ ให้แนบหนังสือรับรองการรวมกลุ่มที่ทางราชการออกให้หรือหนังสือรับรองอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

- หนังสือรับรองการเลี้ยงไก่เบตงยะลา ที่ลงนามรับรองโดยปศุสัตว์อำเภอ

4. ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ไก่เบตงยะลา มีอายุ 2 ปี หากครบกำหนดจะต้องยื่นคำขอต่ออายุและผ่านกระบวนการตรวจสอบจากคณะกรรมการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI ไทย สินค้า ไก่เบตงยะลา หากไม่ยื่นต่ออายุถือว่าเป็นผู้ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย

5. ผู้ที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI โดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ นายทะเบียนอาจมีคำสั่งเป็นหนังสือระงับการใช้ GI ของบุคคลนั้นเป็นเวลา 2 ปี

6. ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์ ต้องเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจและวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อคงคุณภาพของสินค้าอย่างต่อเนื่อง

7. ผู้ที่ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ไก่เบตงยะลา และตราสัญลักษณ์ GI โดยไม่ได้รับอนุญาต ทำให้ผู้อื่นสับสนหรือหลงผิดในตัวสินค้า มีโทษตาม พ.ร.บ. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และตาม พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า

9. การบันทึกข้อมูลเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับสำหรับสมาชิกผู้ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ไก่เบตงยะลา

ผู้ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์จะต้องมีการบันทึกข้อมูลตามเอกสารที่แนบท้ายคู่มือฉบับนี้ (แบบบันทึกข้อมูลเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ)

หนังสือรับรองการเลี้ยงไก่เบตงยะลา

คำขอเลขที่...../.....

ฟาร์มเลี้ยงไก่เบตง ฟาร์มที่.....ประจำปี พ.ศ.

1. ชื่อเจ้าของฟาร์ม (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....
เลขประจำตัวประชาชน.....
 2. ที่ตั้งฟาร์ม ชื่อหมู่บ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....จำนวนฟาร์มที่ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์.....ฟาร์ม
จำนวนพื้นที่.....ไร่ พิกัดฟาร์ม.....
 3. ทะเบียนเกษตรกร
☐ ทะเบียนฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เลขที่.....
☐ ทะเบียนเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีกรมปศุสัตว์ เลขที่.....
 4. จำนวนไก่เบตงยะลาที่เลี้ยงภายในฟาร์ม
- พ่อพันธุ์ จำนวน.....ตัว
- แม่พันธุ์ จำนวน.....ตัว
- ไก่ขุน จำนวน.....ตัว
- ลูกไก่ จำนวน.....ตัว
 5. มาตรฐานที่ได้รับการรับรองฟาร์ม.....
ปี พ.ศ.....หมดอายุ ปี พ.ศ.
 6. ประวัติการแพร่ระบาดของโรคระบาดสัตว์ และการจัดการ
6.1 ชื่อโรคระบาด.....ปีที่ระบาด พ.ศ.
การกำจัดโรคระบาด.....
6.2 ชื่อโรคระบาด.....ปีที่ระบาด พ.ศ.
การกำจัดโรคระบาด.....
 7. ข้อมูลอื่นๆ.....
 8. วัตถุประสงค์ แหล่งที่มา กระบวนการผลิต การแปรรูป การบรรจุ และการจำหน่าย
☐ ปฏิบัติตามคู่มือปฏิบัติงาน สำหรับเกษตรกรผู้ผลิต สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “ไก่เบตงยะลา”
☐ ไม่ปฏิบัติตามคู่มือปฏิบัติงาน สำหรับเกษตรกรผู้ผลิต สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “ไก่เบตงยะลา”
ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)
ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
- หมายเหตุ : ผู้รับรองคือปศุสัตว์อำเภอ

แผนผังที่ตั้งฟาร์มและสถานที่สำคัญในบริเวณใกล้เคียง

แบบบันทึกข้อมูลเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ
สำหรับสมาชิกผู้ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “ไก่เบตงยะลา”

ชื่อ.....สกุล.....เบอร์โทร.....

เลขทะเบียน...../.....ที่ตั้งฟาร์ม.....

สถานที่จำหน่าย.....

[illegible]

